

Risikoen for senskader efter arbejde med bedøvelse er begrænset

Forskning: En gennemgang af den eksisterende viden om bedøvelsesgasser kan hverken be- eller afkræfte, at sygeplejersker på lang sigt kan tage skade af at arbejde med bedøvelsesgasser

Af Majbritt Lund

I modsætning til nogle andre lande har Danmark ingen grænseværdier for, hvor høj koncentrationen af bedøvelsesgasser må være i et rum, hvor sygeplejersker, læger og andet sundhedspersonale arbejder. Derfor har Arbejdstilsynet bedt Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) gennemgå al den forskning, der tidligere er lavet om emnet for at finde ud af, om der er brug for grænseværdier for isofluran, sevofluran og desfluran. Der mangler bl.a. viden om, hvordan gasserne påvirker på lang sigt. Det meste af den eksisterende forskning er lavet på dyr eller på patienter, der oplever gasserne meget koncentreret og i meget kortere perioder end de ansatte, der giver behandlingen.

”Vi har været tre år undervejs, og den gennemgang, vi har lavet, er en af de grundigste i hele verden. Vi fandt ud af, at der især var meget begrænset viden om, hvordan gasserne påvirkede nervesystemet på lang sigt. Og så er desfluran stort set ikke undersøgt. Men forskning om lever og nyre viste, at med de nye gasser er der intet, der viser, at personalet får skader på nyrer og lever på lang sigt,” siger Karin Sørig Hougaard, seniorforsker på NFA.

Hun mener ikke umiddelbart, at hospitalspersonalet har grund til bekymring, selv om nogle studier viser, at patienter risikerer skader på generne. For en del af forskningen er lavet på patienter, som også får anden medicin. Derfor ved ingen, om det var medicinen eller bedøvelsesgasserne, der gav virkningen, ligesom der er forskel på, hvor meget gas man indånder, alt efter om man er patient eller personale.

Selv om forskningen viser, at isofluran og især desfluran irriterer luftvejene i doser, der bruges ved bedøvelse, mener Karin Sørig Hougaard heller ikke, at der er grund til at frygte allergier.

”Der er kun ganske få tilfælde af kontaktallergi, astma og allergi på grund af isofluran og sevofluran. Og de niveauer, sygeplejerskerne oplever på deres arbejdsplads, er meget lave. Vi har fundet rapporter om ganske få tilfælde af astma og allergi på verdensplan, og det er faktisk meget værre at vaske hænder,” fortsætter Karin Sørig Hougaard.

Brug for forskning

Arbejdstilsynet har endnu ikke taget stilling til, hvad de vil gøre på baggrund af resultaterne. Dansk Sygeplejeråd opfordrer til at indføre grænseværdierne fra udlandet, indtil der er mere viden om området.

”Vi er bekymrede over, at der ikke er nogen grænseværdier, og da grænseværdier kræver, at vi ved mere, opfordrer vi til mere forskning på emnet. Men vi ved jo, at personale udsættes for meget færre gasser end de dyr, der er undersøgt, så derfor er det svært at konkludere noget, men vi vil følge udviklingen og forventer, at Arbejdstilsynet griber ind, hvis de mener, at der er grund til bekymring,” lyder det fra næstformand i Dansk Sygeplejeråd Dorte Steenberg.